

ЗАГАЛЬНА МЕТА ПРОЄКТУ

Ми прагнемо створити інструмент онлайн аналітики та ризик-менеджменту перебігу кримінальних проваджень, які пов'язані із здійсненням господарської та інвестиційної діяльності, і які знаходяться на різних стадіях - від досудового розслідування до судового розгляду. Подібна перевірка буде застосовуватись до знеособленої інформації щодо конкретного індивідуального кримінального правопорушення по набору критеріїв, заданих адміністратором системи в відповідному кабінеті з метою:

- надати десіжн-мейкерам онлайн-інструменти аналізу даних для подальшого прийняття управлінських рішень
- забезпечити аналітику якості роботи і змін в відповідних органах
- автоматичному пошуку аномалій та ризиків, які можуть свідчити про тиск на бізнес або, навпаки, неякісну боротьбу з кримінальними правопорушеннями

Ключова гіпотеза проєкту:

В “економічних” кримінальних справах можливо статистичними методами виявити ознаки “тиску зі сторони правоохоронців” в даних щодо роботи органів правопорядку і судової системи, безвідносно фабули конкретної справи. Для цього необхідно:

- розробити методологію подібного виявлення (що ми вважаємо аномалією?)
- побудувати відповідний IT-інструмент (чи можемо з достатньою швидкістю і надійністю обраховувати аномалії?)
- визначити методи реагування (як не зробити приклад “найпрозорішої корупції в світі”?)

Джерелами інформації щодо кримінальних проваджень мають бути наявні і перспективні системи обліку і реєстрації в усіх органах кримінальної юстиції та судах, обмін інформацією з якими має відбуватись в автоматичному режимі із урахуванням тайни слідства та інших обмежень, накладених законодавством.

Результатом перевірки має бути індикатори, які вказують на перелік проваджень чи пов'язаних осіб, де спрацювали задані критерії, а також набір внутрішніх і публічних аналітичних інструментів, які дозволяють опрацьовувати отриману інформацію згідно заданих ролей користувачів. Використання цієї інформації дозволить частково автоматизувати і зменшити вплив людського фактору на процес нагляду за дотриманням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, а також підтримання державного обвинувачення в суді.

Етапи проєкту:

1. Створення MVP дашборду для зрозумілого представлення даних (виконано)
  - a. визначення пріоритетних показників, якості вхідних даних, прогалин існуючої взаємодії IT-систем різних органів
  - b. узгодження переліку даних, доступних наразі, і формату обміну з прокуратурою
  - c. юридичне урегулювання обміну даними і запуск системи
  - d. дизайн дашбордів і технічна реалізація
2. Зміна бізнес-процесів та інтеграція IT-систем для збору відсутніх даних (**протягом 6-9 міс**)
  - a. узгодження технічної доробки та нормативних змін для повноцінного обміну даними між ЄРДР, система ДСА, e-Case, Смерека (у разі запуску), тощо

- b. зміни до законодавства, необхідні для автоматизації документообігу і збору відсутньої статистики, закриття можливостей для маніпуляції показниками
- c. доопрацювання дашборду на основі нових даних, які у нас з'явилися
- 3. Побудова автоматизованої системи пошуку аномалій (протягом 6-9 міс)
  - a. розробка методології пошуку аномалій і ризиків
  - b. паралельний девелопмент ІТ-системи автоматичного пошуку аномалій
  - c. навчання персоналу ОГП щодо роботи нової системи
  - d. створення механізму реагування і зворотного зв'язку на виявлені аномалії

Бенефіціари проєкту:

1. *Прокуратура та інші органи охорони правопорядку* - отримають інструмент оперативного визначення якості досудового розслідування і представлення інтересів держави в суді, досягнення KPI прокурорів, навантаження на працівників і строків проходження різних етапів життєвого циклу кримінальної справи.
2. *Бізнес-спільнота* - отримає об'єктивний механізм контролю і упередження тиску на бізнес, що дозволить покращити інвестиційний клімат і загальні очікування зі сторони бізнесу.
3. *Медіа, експерти та антикорупціонери* - отримають більшу прозорість і вищу якість роботи органів охорони правопорядку. Доступ до інформації зовнішньої частини Аналітичного модуля надасть широкій публіці унікальні дані по статусу і можливим проблемам тиску або некоректного розгляду кримінальних справ, які стосуються бізнесу.
4. *Міжнародні стейкхолдери* - отримають інструмент незалежної оцінки верховенства права і його динаміки в Україні, а також механізм оцінки прогресу реформ.

ПРИКЛАДИ КРИТЕРІЇВ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

- Використання провадження, яке заведено не по конкретному факту, а загальне/фактове (можливе використання для слідчих та оперативно-технічних дій по відношенню до будь-якого суб'єкта економічної діяльності) – наприклад фінансування тероризму (на практиці - статті з розділів 1, 7, 8, 9, 16, 17 ККУ).
- Кількість проведених слідчих або оперативно-технічних заходів за конкретним ЄРДР по відношенню до різних суб'єктів господарювання.
- Нетиповий проміжок між відкриттям провадження та призначенням слідчих дій (незвичайно короткі/довгі строки є підозрілими, наприклад, через кілька днів після внесення в ЄРДР, або навпаки - через рік і більше).
- Кількість вилучених документів та ПЕОМ, що впливають на роботу суб'єкта та діапазон часових рамок вилучених документів, особливо тих, які побічно стосуються справи. Використання спеціальних підрозділів для проведення слідчих дій.
- Кількість перевірок стосовно конкретного суб'єкта економічної діяльності за три роки (включаючи як податкові, так і митні перевірки, огляди/переогляди тощо).
- Нетиповий за відомчою підсудністю орган слідства (СБУ/ДБР по злочинам проти порядку здійснення господарської діяльності, БЕБ по службовим злочинам).
- Наявність суб'єкта господарювання/уповноважених осіб СГ у провадженні (ЄДРПОУ у фабулі ЄРДР, слідчі дії - обшуки, вилучення, запобіжні заходи - варту), яке відкрито за "неекономічними" статтями (367 тощо).
- Співвідношення розміру збитків/шкоди з вартістю майна на яке накладено арешт/розміром застави.
- Застосування запобіжних заходів без/до вручення підозри (наприклад, те саме накладення арешту на майно/фонди/тощо).
- Продовження запобіжних заходів без суттєвого руху по процесу, невиконання рішень про зняття арешту/повернення вилучених предметів, повторне звернення після зняття арешту/вилучення.
- Кількість та строки проведення експертиз. Нетипово швидкі експертизи, чи необхідність проведення багатьох експертиз для отримання "бажаного" результату - явна ознака неякісного слідства.
- Динаміка зміни визначеної застави. Нетипово висока застава, яка потім за деякий час суттєво зменшується, або запобіжний захід змінюється на більш м'який - це симптом тиску або навпаки корупційної домовленості сторін.
- Доля випадків, коли прокурор просить взяття під варту по економічним злочинам, особливо в порівнянні із можливо заподіяними збитками.
- Кількість продовжень строків розслідування (якщо не пов'язано з міжнародною правовою допомогою і подібними випадками).
- Нетипова територіальна підслідність. Випадки, коли справи ведуться територіальними органами, що зазвичай не займаються бізнес-злочинами, або коли дії проводяться далеко від територіального органу, можуть вказувати на нестандартний підхід до розслідування.
- Зміна кваліфікації або додавання нових обвинувачень. Це не завжди відповідає ініційованим статтям ККУ, що ускладнює передбачення результатів справи. Наприклад, кейс, зареєстрований поліцією метрополітену за статтями 2.364, 2.366, 3.191 ККУ, пов'язаний з формуванням податкового кредиту через фіктивні компанії